

Przewodniczący Komisji Krajowej

Piotr Duda

80-855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 24
tel. + 48 58 308 44 80 fax +48 58 308 42 19
kknszz@solidarnosc.org.pl

NBZ/52083/137/15

PKPP Lewiatan

Pracodawcy RP

Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości

Związek Pracodawców Business Center Club

Szanowne Państwo

W 1992 roku przedstawiciele pracodawców Międzynarodowej Organizacji Pracodawców (IOE) w Komitecie stosowania standardów Międzynarodowej Konferencji Pracy podjęli pierwsze próby zakwestionowania istniejącego dekady orzecznictwa MOP, twierdząc, że prawo do strajku nie wywodzi się z Konwencji nr 87. Wcześniej pracodawcy twierdzili, że prawo do strajku powinno być ograniczone i uzależnione od warunków, ale nie kwestionowali orzeczeń zarówno Komitetu Wolności Związkowej (CFA) jak i Komitetu Ekspertów (CEACR), potwierdzających prawo do strajku w prawie międzynarodowym i w szczególności w Konwencji MOP nr 87.

Jak Państwu wiadomo w czasie corocznych konferencji MOP w 2012 i 2013 r. Grupa Pracodawców wystąpiła przeciwko prawu do strajku. W 2012 roku pracodawcy sparaliżowali pracę Komitetu ds. stosowania standardów, przedstawivszy argumenty prawne sprzeczne z własną stosowaną przez wiele lat zasadą uznawania ustaleń MOP, pozbawiając delegatów Konferencji przesłuchania ws. najcięższych przypadków łamania praw pracowniczych, w tym przypadków zagrażających życiu. W ten sposób Grupa podważyła również autorytet Komitetu Ekspertów, istotę funkcjonowania Komitetu ds. stosowania standardów i rolę jaką pełni.

W 2013 r. Grupa Pracodawców we wnioskach dotyczących poszczególnych przypadków naruszeń konwencji zażądała wpisania zdania, że „Komitet w danym przypadku nie odniósł się do prawa do strajku ponieważ pracodawcy nie zgadzają się, że prawo to wywodzi się z Konwencji nr 87”. Grupa Pracowników w Radzie Administracyjnej starała się wyjaśnić tę sprawę, niestety na skutek obstrukcji drugiej strony, bezskutecznie.

W 2014 r. nie wypracowano wspólnych wniosków wobec 19 przypadków na skutek wysunięcia tych samych wątpliwych argumentów, na które pracodawcy powoływali się w poprzednich latach:

1. prawo do strajku nie wywodzi się z Konwencji nr 87, jest przywilejem regulowanym na poziomie krajowym a nie międzynarodowym,
2. Komitet Ekspertów opracowując raport nie ma uprawnień do interpretacji konwencji, ponieważ to jest uprawnienie Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, bądź wewnętrznego trybunału.

Do tej pory spór o prawo do strajku i integralność systemu kontrolnego MOP ograniczały się głównie do protokołów i procedur MOP, ale intensywny dialog między przedstawicielami pracodawców

i związków zawodowych nie doprowadził do porozumienia.

Wobec nie dającej się rozstrzygnąć w sposób kompromisowy sytuacji, Grupa Pracownicza postanowiła wykorzystać zapis art. 37 Konstytucji MOP, który stwierdza, iż w razie kontrowersji dotyczących interpretacji konwencji MOP, Rada Administracyjna może zwrócić się do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości o opinię doradczą (która jest wiążąca).

Obecnie w Radzie trwają dyskusje nad możliwością zastosowania rozwiązania konstytucyjnego MOP, jednak podjęciu decyzji w tej sprawie sprzeciwia się Grupa Pracodawców w Radzie Administracyjnej i nieliczne rządy.

Jak Państwu wiadomo, obradująca w listopadzie ubiegłego roku Rada Administracyjna nie podjęła decyzji, aby zwrócić się do MTS. Zamiast tego postanowiono, iż w marcu br. odbędzie się trójstronne spotkanie w sprawie prawa do strajku, a wyniki tego spotkania zostaną przedłożone do decyzji Rady Administracyjnej w marcu br.

MOP służy jako ostateczny punkt odniesienia dla prawa międzynarodowego w sprawach pracowniczych. Już w 1927 r. MOP wyraźnie uznała prawo do strajku i stwierdziła, że jest związane bezpośrednio z wolnością zrzeszania się. Następnie, zarówno Komitet Wolności Związkowej, jak i Komitet Ekspertów przez wiele lat stwierdzały, że Konwencja MOP nr 87 uznaje prawo do strajku. Dla 137 z 151 państw, które od 1952 roku ratyfikowały Konwencję nr 87, zrozumiałe więc było, że ratyfikując tę konwencję, uznają, że prawo do strajku istnieje w orzecznictwie MOP.

Wiele krajów, w tym i Polska, wprowadziło prawo, a nawet wpisało w swoje konstytucje, przepisy które chronią prawo do strajku, w oparciu o orzecznictwo MOP, które obecnie pracodawcy starają się wyeliminować. Może to otworzyć drogę do podważenia podstaw istniejącego prawa pracy w wielu krajach. Może także pozbawić MOP głosu na rzecz godnego prawa pracy w krajach, które takiego prawa jeszcze nie mają. Silna MOP, zakorzeniona w realiach globalnego rynku pracy ze wszystkimi obowiązkami i prawami standardów godnego zatrudnienia, jest potężną siłą na rzecz reform. Osłabienie MOP pozbawiłoby miliony pracowników nadziei, szczególnie w krajach, w których brak prawa do strajku jest źródłem nadużyć i niebezpiecznych warunków pracy.

Świat okazał mądrość i dojrzałość, kiedy w 1919 roku utworzył MOP, zapewniając ludziom pracy międzynarodowe ramy prawne i alternatywę dla otwartego konfliktu między pracownikami a pracodawcami. Osłabienie MOP i chęć wyeliminowania prawa do strajku, szczególnie w tym kluczowym momencie, gdy pracownicy są coraz bardziej narażeni na wykorzystywanie, może cofnąć czas o 100 lat.

Historia pokazała na przykładzie klęski apartheidu, walk przeciwko dyktaturom oraz na rzecz politycznego i gospodarczego wyzwolenia z represji, że ludzie pracy potrafią okazać swoją determinację walcząc o sprawiedliwość przeciwko niedopuszczalnym praktykom, w tym o prawo do strajku. Prawo wszystkich pracowników do podjęcia akcji strajkowej przeciwko niebezpiecznym i szkodliwym warunkom pracy oraz na rzecz godności w miejscu pracy jest więc zagrożone, tak jak cały system kontrolny MOP.

Pracodawcy polscy bez wątplenia rozumieją, że chodzi o zasady stojące u podstaw międzynarodowych standardów pracy i systemu kontrolnego MOP. Mamy nadzieję, że jak wcześniej bywało, będą dążyć do porozumienia i kompromisu a nie konfrontacji, szczególnie w tak istotnej kwestii. Pracodawcy polscy mogą odstąpić od taktyki opóźniania rozstrzygnięcia kwestii prawa do strajku przez MTS i zaciemniania sytuacji prowadzącej do tworzenia luk w prawie i dążyć do zakończenia tego sporu.

Apelujemy więc do pracodawców polskich o:

1. zobowiązanie się do ochrony prawa do strajku w prawie międzynarodowym i krajowym,
2. popieranie opcji skierowania przez Radę Administracyjną sporu do MTS wszędzie gdzie to adekwatne i możliwe,
3. poinformowanie NSZZ „Solidarność” o swoim stanowisku.

